

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.uniwa.gr

Θηβών 250, Αθήνα-Αιγάλεω 12241

Τηλ. +30 210 538-1224, Fax. +30 210 538-1226

UNIVERSITY of WEST ATTICA

www.uniwa.gr

250, Thivon Str., Athens, GR-12241, Greece

Tel:+30 210 538-1224, Fax:+30 210 538-1226

ΕΣΠΑ – Πρόσκληση ΕΔΒΜ97

“Υποστήριξη παρεμβάσεων κοινωνικής μέριμνας φοιτητών

του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής”

NSRF – Call 97

“Support of social welfare interventions for the students of the University of West Attica”

Υποστήριξη κωφών και βαρηκόων φοιτητών/τριών μέσω διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα

Οδηγός
Καλών
Πρακτικών

Σύνοψη

Παρόλο που η συμμετοχή διερμηνέων νοηματικής γλώσσας (ΝΓ) στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι ολοένα και πιο συχνή, η παρουσία τους στο μάθημα συχνά αποσπτά την προσοχή των συμμετεχόντων και ο ρόλος τους μερικές φορές παρερμηνεύεται. Ο παρών Οδηγός έρχεται να διευκρινίσει θέματα ρόλων, αλλά και καλών πρακτικών, που θα διευκολύνουν τη διαδικασία για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (φοιτητές/ήτριες, διδάσκοντες/ουσες, διερμηνείς ΝΓ).

Ποιος είναι ο ρόλος του διερμηνέα ΝΓ;

Με απλά λόγια, ο ρόλος του διερμηνέα ΝΓ είναι να μεταφέρει πιστά το πνεύμα και το περιεχόμενο της επικοινωνίας ανάμεσα στον/στην εκπαιδευτικό και τον/την κωφό/ή φοιτητή/τρια. Γι' αυτό και δεν επιτρέπεται να εκφράζει προσωπικές απόψεις ή να παρεμβαίνει στη μεταξύ τους συνομιλία. Ο διερμηνέας δεν λειτουργεί ως βοηθός των εκπαιδευτικών, ούτε όμως και ως βοηθός των κωφών. Δεν έχει ρόλο καθηγητή και δεν είναι υπεύθυνος για την συνεπή παρακολούθηση των κωφών φοιτητών/τριών, ούτε και για τη συνολική προσπάθειά τους στα μαθήματα.

Το έργο του διερμηνέα δεν ξεκινά, αλλά ούτε και σταματά στην αίθουσα διδασκαλίας. Ο διερμηνέας θα πρέπει να μελετήσει και να κατανοήσει το κάθε μάθημα που θα διδαχθούν οι φοιτητές/ήτριες, ώστε να βρει τον κατάλληλο τρόπο να το μεταφέρει στη ΝΓ. Συνεπώς, είναι χρήσιμο οι διδάσκοντες/ουσες καθηγητές/ήτριες να εφοδιάζουν το διερμηνέα με το διδακτικό υλικό για την πληρέστερη προετοιμασία του.

Πού μπορεί να οφείλεται μια ενδεχόμενη χαμηλή απόδοση των κωφών φοιτητών/τριών στις ακαδημαϊκές τους σπουδές;

Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, οι κωφοί/ές φοιτητές/ήτριες ενδεχομένως δυσκολεύονται:

- να κοινωνικοποιηθούν σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον όπου ο κυρίαρχος τρόπος επικοινωνίας είναι πολύ διαφορετικός από τον δικό τους, με αποτέλεσμα να αισθάνονται ανοίκεια,
- να ανταποκρίνονται σε ακαδημαϊκές σπουδές όπου χρησιμοποιείται εξειδικευμένη ορολογία και απαιτούνται υψηλές δεξιότητες χρήσης του γραπτού λόγου. Η ελληνική γλώσσα, στη γραπτή της μορφή, αποτελεί για τους/τις κωφούς/ές δεύτερη (ξένη) γλώσσα. Εξαιτίας της διγλωσσίας αυτής, οι κωφοί/ές παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες ως προς την κατανόηση και την παραγωγή γραπτού λόγου.

Γι' αυτό ποτέ μην υποθέτετε ότι μια ενδεχόμενη χαμηλή απόδοση των κωφών φοιτητών/τριών οφείλεται σε έλλειψη ενδιαφέροντός τους για τα μαθήματα ή σε έλλειψη προσπάθειας.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους/τις κωφούς/ές φοιτητές/ήτριες κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών τους σπουδών;

Υπάρχουν αρκετές καλές πρακτικές που μπορούν να εφαρμοστούν, πολλές από τις οποίες θα βοηθήσουν ΟΛΟΥΣ/ΕΣ τους/τις φοιτητές/ήτριες, κωφούς/ές ή όχι.

- **Μοιραστείτε υλικό και διδακτικά βοηθήματα:** Αν είναι δυνατόν, εφοδιάστε τον διερμηνέα με το διδακτικό υλικό σας πριν από τη διεξαγωγή του κάθε μαθήματος.
- **Μην ξεχνάτε τον διερμηνέα στις ηλεκτρονικές ενημερώσεις προς τους φοιτητές σας:** Συμπεριλάβετε τον διερμηνέα στα e-mail που αφορούν το μάθημά σας.
- **Εξασφαλίστε μια καλή θέση στην αίθουσα τόσο για τον/την κωφό/ή φοιτητή/ήτρια όσο και για τον διερμηνέα:** Επιτρέψτε τους να επιλέξουν την πιο κατάλληλη θέση, ώστε να έχουν την καλύτερη οπτική επαφή με τον πίνακα και με εσάς.
- **Μιλήστε με φυσικό ρυθμό:** Τόσο ο πολύ αργός όσο και ο πολύ γρήγορος ρυθμός δυσκολεύουν το έργο του διερμηνέα.
- **Μιλήστε απευθείας στον/στην κωφό/ή, όχι στον διερμηνέα:** Αποφύγετε φράσεις όπως «Πείτε της...» ή «Ρωτήστε τον...» και ανοίξτε απευθείας έναν διάλογο με τον/την κωφό/ή. Αυτή η στρατηγική επικοινωνίας ενισχύει τη σχέση καθηγητών-φοιτητών/τριών.
- **Χρησιμοποιείτε εκπαιδευτικά μέσα που διευκολύνουν τη μετάδοση πληροφοριών μέσω του οπτικού καναλιού:** Η χρήση διαφανειών, γραφημάτων, διαγραμμάτων, εικόνων, φωτογραφιών, βίντεο με υπότιτλους κλπ. συμβάλλουν στην πληρέστερη κατανόηση του μαθήματος.

- **Διαμορφώστε το μάθημά σας με τρόπο φιλικό προς τον/την κωφό/ή φοιτητή/ήτρια:** Κατά τη διάρκεια του μαθήματος καλό είναι να μιλά κάθε φορά μόνο ένα άτομο, αφού πρώτα σηκώσει το χέρι του, ώστε ο/η κωφός/ή να έχει εικόνα της ροής της συζήτησης. Λάβετε υπόψη σας ότι ο διερμηνέας είναι συνήθως μία ή δύο προτάσεις πίσω από το άτομο που κάθε φορά μιλά. Γι' αυτό και θα ήταν βοηθητικό να μεσολαβούν μερικές σύντομες παύσεις κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ώστε ο/η κωφός/ή να μπορεί να συμμετέχει σε αυτήν πιο άνετα και ισότιμα.
- **Προσαρμόστε τη μορφή των εξετάσεων στις ιδιαίτερες απαιτήσεις του/της κωφού/ής φοιτητή/ήτριας:** Ο/Η κωφός/ή φοιτητής/ήτρια εξετάζεται με την παρουσία του διερμηνέα και έχει το δικαίωμα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΑΔΑ για τις Εξετάσεις Φοιτητών με Αναπηρία, να εξεταστεί είτε προφορικά (εφόσον το ζητήσει) είτε γραπτά.

Παρόλο που οι κωφοί/ές φοιτητές/ήτριες χρησιμοποιούν διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας, τελικά είναι απλώς φοιτητές/ήτριες. Είναι σημαντικό να προσδιορίσετε ποιος είναι ο/η φοιτητής/ήτρια απέναντί σας και ποιες είναι οι ικανότητες και οι ανάγκες του/της.

Όταν αναγνωρίσετε τις δυνατότητες του/της, διαμορφώστε το κατάλληλο εκπαιδευτικό περιβάλλον και απλώς δώστε του/της μια ευκαιρία να προοδεύσει.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι δεν μπορεί και δεν πρέπει ο/η κωφός/ή να προσαρμοστεί στο ακαδημαϊκό περιβάλλον, αλλά το ακαδημαϊκό περιβάλλον στις ανάγκες του/της κωφού/ής.